

***NA I
VOLA DUSIDUSI***

NI

LOTU

NASARINI

Na i Vola Dusidusi Ni Lotu Nasarini

*Church of the Nazarene Manual 2001 – 2005,
vakamacalataka vakamatata ena vosa vaka-
Peritania ko Neville Bartle.*

***Vakadewataka ena vosa vakaviti ko Laite
Calevuilagi.***

**© World Mission Literature
Church of the Nazarene**

Church of the Nazarene
P.O. Box 16973
Suva, Fiji.

Na Lewe ni Vola Oqo

Na Yavu Ni Vakabauta	5
Ai Vakamacala Taumada	7
Na Noda Vakabauta	8
Na Lewa Me Baleta Na Lewe Ni Lotu Yadua	17
Na Veiyalayalati Ni Bula Vakarisito	20
Na Kena Cicivaki Na I Soqosoqo Lotu	29
Na Valenilotu Yadua	32
Na Kena Cicivaki na Lotu E Viti	43
Na Bose Levu e Vuravura	53
Na i Talatala	58

NA YAVU NI VAKABAUTA NI LOTU NASARINI

Keimami tamata lotu Vakarisito, ka umani vata kei ira na tamata vakabauta kecega ena kena tusanaki me Turaga ko Jisu Karisito. Keimami vakabauta na loloma Vakalou ka solia ko koya vua na tamata kecega na vakabokoci ni valavala ca kei na noda veiwekani vata tale kei koya ena vuku ni dra ka livi mai vua na Luvena duabau ga ko Jisu. Na noda sa vakaveivinakatitaki tale kei na Kalou, keimami vakabauta na noda vakaveivinakati vakai keda, na noda veilomani me vaka na nona lomani keda na Kalou, veivosoti vakai keda me vaka ni sa vosoti keda na Kalou. Na kena kunekunetaki ka bucini mai ena yavu ka yavu taumada kina na Wesele, keimami taura dei na veivakabauta taumada kei nai Vola Tabu me yavu ni vakabauta vakayalo dina.

Keimami bula ena savasava ni Kalou, ka kacivi ena nona vosa ka umani ena nona loloma me keimami veiqaravi vua na Kalou ka lomani koya ena yalo keimami, lomai keimami, neimami nanuma kei na neimami kaukauwa taucoko ka lomani ira na wekai keimami me vakataki keimami. Keimami vakabauta ena rogoci ka raici ni neimami vakabauta na Yalo Tabu sa qai tekivu me cakava na cakacaka ni veisau kei na veivakaukauwataki ena veisiga ka yaco rawa me keimami tamata vakasinaiti ena loloma ka vakaivakarau vakayalo, ka dau cuqena cake na dina, dodonu, veika e savasava, ka vakasinaiti ena yalo ni veikauwaitaki kei na dodonu. E nona cakacaka tikoga na Yalo Tabu me buli au tikoga meu veiucui kei na Kalou ka rawa ni kune vei au nai tovo nei Karisito. Na bula savasava Vakalou e kilai matata tu vei keda na tamata vakabauta ni “bula veiucui kei Karisito”.

Keimami tamata kacivi ka talai me keimami veivakatisaipelitaki ki na bula dina Vakarisito e vuravura taucoko. E tekivutaki na veikacivi oqo ena soqoni vakalotu ka qai toso yani ki na veivanua taucoko sara. Na kenai naki me ra vakacurumi na lewe ni lotu vou ka tauyavutaki talega nai vavakoso lotu eso.

Keimami kacivi ka talai me keimami wasea vakadodonu na loloma ni Kalou vei ira na yali kei na nona yalo-loloma tiko vei ira na dravudravua kei na bula kavoro me ra vukei ka ra sotavi ena veika dina era gadreva. Keimami dinata na nodra sureti na tamata ki na vakabauta, ena nodra vukei na leqa ka vakacurumi ki nai vavakoso ko ira kecega era na kaciva na yaca mana ni Turaga.

Keimami dinata na nodra tuberi ka vakavulici me rawa kina vua e dua me ukucavutaki vakamatau sara ena bula ni veiliutaki Vakarisito ka me rawa ni vakavotukanataka nai lesilesi e kacivi keimami kina na Kalou.

NA I VOLA DUSIDUSI NI LOTU NASARINI

Ai vakamacala taumada

E vakarautaki nai vola oqo me i dusidusi ka vukei ira na lewe ni lotu me ra kila na veika e baleta na i soqosoqo lotu oqo. E koto talega kina na lawa eso me da muria ka bulataka. E vuqa sara vei keda e sega ni matata vakavinaka tiko vei ira nai vola loaloa vakarautaki (Manual) baleta ni vakayagataki kina na vosa vaka Peritania lelevu se dredre. O koya gona sa nanumi kina me vakarautaki na i vola oqo me vakamatatataka na veika e dodonu me da kila na lewe ni lotu yadudua. Na naba ka tiko ena lomanibai vakaoqo (), e vakaraitaka ni tiko na kena i vakamacala e na i vola dusidusi taumada ka rawa ni da qai vakaraica kevaka eda vinakata.

Na noda i tavi raraba (tabana e 56)

Sai tavi ni soqosoqo lotu oqo me vakatakila vei ira na tamata kecega na loloma ni Kalou, e na nona sa vosota oti na noda i valavala ca kecega ka sa vakasavasavataka na yaloda ena dra i Jisu Karisito. Na noda i tavi me da veivakatisaipelitaki, ka vakarautaki ira na tisaipeli ena loma ni soqosoqo lotu, me ra vakavulici ena veika e rawa ni ra vakaitavitaki ira kina ena dua na tabana ni lotu. Sa noda i tavi me da qarauni ira na tamata me ra bulataka na bula e savasava ka vinaka vua na Kalou.

Na cakacaka ni nodra vakabulai, tuberi ka vakayaloqaqataki ena bula ni nodra vakabauta o ira na tamata yadua era qaravi tiko e na veivalenilotu. Na vanua oqo e ra lesi talega kina me ra vakayacora e dua na i tavi se cakacaka vakalotu. O koya gona e sa ka bibi sara kina na bula ni veiqaravi ena vei-valenilotu yadua. E ra cokovata e vica na valenilotu me rawa ni dua na vanua ka cokovata e vica na vanua me dua nai wasewase, me vakataki keda e Viti, eda wili kina i wasewase ka vakatokai na “**Esia kei na Pasifika**”.

NA NODA VAKABAUTA (1-22)

1. Na Lewe Tolu Vakalou

Au vakabauta ni sa dua ga na Kalou, okoya sa tawamudu, ka tawa yalani rawa, ko koya ka a bulia na lomalagi kei na vuravura. Sa Kalou savasava ka vakatakilai vei keda me Kalou na Tamana, Kalou na Luvena, Kalou na Yalo Tabu.

(Vakatekivu 1; Vunau ni soro 19:2; Nai Vakarua 6:4-5; Aisea 5:16; 6:1-7; 40:18-31; Maciu 3:16-17; 28:19-20; Joni 14:6-27; 1 Korinica 8:6; 2 Korinica 13:14; Kalatia 4:4-6; Efeso 2:13-18)

2. Jisu Karisito

Au vakabauti Jisu Karisito, nai karua Vakalou, sa dau tikotikoga ga kei na Kalou, ia, sa mai liatamata e na nona a sucu mai vua na goneyalewa ko Meri. Ko Jisu e sega ni tamata ka qai yaco me Kalou. Ia, ko koya e Kalou ka mai bula voli ga vakatamata.

Au vakabauta ni o Jisu Karisito ea bula vakatamata, ka sega ni vakayacora e dua nai valavala ca, ka mai mate vakaloloma ena kauveilatai me vakamalumalumutaka na kaukauwa kecega ni butobuto. E na kaukauwa ni Kalou, sa tucake tale kina ko Jisu mai na mate ka sa kau cake ki lomalagi, ka sa tiko kina me vakamamasu tiko ena vukuda.

(Maciu 1:20-25; 16:15-16; Luke 1:26-35; Joni 1:1-18; Cakacaka 2:22-36; Roma 8:3, 32-34; Kalatia 4:4-5; Filipai 2:5-11; Kolosa 1:12-22; 2:15; 1 Timoci 6:14-16; Iperiu 1:1-5; 7:22-28; 9:24-28; 1 Joni 1:1-3; 4:2-3, 15)

3. Na Yalo Tabu

Au vakabauta na Yalo Tabu, nai katolu Vakalou, o koya sa vakatakila vei keda na noda i valavala ca, ka sa vakadinadinataka mai ki na yaloda ni da sa luve ni Kalou. Sa soli talega na bula vou vei ira sa veivutuni ka ciqomi Jisu, ka sa tuberi keda tiko ki na ka kecega e dina. Ni sa kaukauwa oqo e da sa vakavulici ira ka

vakadinadina bula rawa kina vei ira na tamata mera yaco talega mera vakabulai.

(Joni 7:39; 14:15-18, 26; 16:7-15; Cakacaka 2:33; 15:8-9; Roma 8:1-27; Kalatia 3:1-14; 4:6; Efeso 3:14-21; 1 Cesalonaika 4:7-8; 2 Cesalonaika 2:13; 1 Pita 1:2; 1 Joni 3:24; 4:13)

4. Na I Vola Tabu

Au sa vakabauta na 66 na i vola ena i Vola Tabu, era vosa lumuti ni Kalou. Au vakabauta ni i Vola Tabu, e vakaraitaka vei keda na veika me da vakayacora me da rawata kina na bula.

(Luke 24:44-47; Joni 10:35; 1 Korinica 15:3-4; 2 Timoci 3:15-17; 1 Pita 1:10-12; 2 Pita 1:20-21)

5. Na I Valavala Ca

Au vakabauta ni a vu mai na i valavala ca e na nodrau talaidredre ko Atama kei Ivi. Au vakabauta ni rua na mataqali valavala ca; na i valavala ca ka da sucu kaya mai baleta na nodrau talaidredre na vuda, kei nai valavala ca e da vakayacora na tamata yadua.

5.1 Au vakabauta ni valavala ca oqori nei Atama e sa mai vakavuna na noda sucu vata kaya mai kei nai tovo ca vakayago. Nai tovo ca vakayago oqo e tiko ga e na lomada na tamata sa vakabulai, ka yacova sara na gauna e da sa vakatara me vakasavasavataki keda kina na Yalo Tabu.

5.2 Nai tovo vakayago e duidui mai nai valavala ca, sai koya na gagadre ca ni yago ka vakavuna se drete na yalo me kitaka kina nai valavala ca e dua na tamata.

5.3 Na i valavala ca sai koya na noda nakita me da vakayacora e dua na ka, ka da kila vinaka tu e yaloda ni cala. E sega ni ka e vakayacori mai na kena sega ni tu vinaka na vakasama se guilecavi baleta ni sa rui osooso na vakasama. Nai valavala ca sai koya na nomu nakita mo vakayacora e dua na cala ka voroki kina nai vakaro ni Kalou.

(Nai valavala ca eda sucu kaya mai: Vakatekivu 3; 6:5; Jope 15:14; Same 51:5; Jeremaia 17:9-10; Marika 7:21-23; Roma 1:18-25; 5:12-14; 7:1-8:9; 1 Korinica 3:1-4; Kalatia 5:16-25; 1 Joni 1:7-8

Nai valavala ca eda dui vakayacora: Maciu 22:36-40; (vata kei na 1 Joni 3:4); Joni 8:34-36; 16:8-9; Roma 3:23; 6:15-23; 8:18-24; 14:23; 1 Joni 1:9-2:4; 3:7-10)

6. Na Bokoci Ni Valavala Ca

Au vakabauta ni a mate ko Jisu Karisito, tiri nona dra me bokoci kina na nodai valavala ca ka me vakavinakataka na noda veiwekani vata kei na Kalou. Au sa vakabauta ni sega tale ni dua na sala me da vakabulai kina, ka sai Jisu duadua ga ea mate ena vukuda na kai vuravura taucoko. E veivakabulai talega ko Jisu vei ira na gone lalai ka ra sega ni rawa ni vakatulewataka na nodra bula. Oi keda na sa yalomatua, e dodonu me da veivutuni ka vakabauta na turaga ko Jisu me rawa ni da vakabulai kina.

(Aisea 53:5-6, 11; Marika 10:45; Luke 24:46-48; Joni 1:29; 3:14-17; Cakacaka 4:10-12; Roma 3:21-26; 4:17-25; 5:6-21; 1 Korinica 6:20; 2 Korinica 5:14-21; Kalatia 1:3-4; 3:13-14; Kolosa 1:19-23; 1 Timoci 2:3-6; Taito 2:11-14; Iperiu 2:9; 9:11-14; 13:12; 1 Pita 1:18-21; 2:19-25; 1 Joni 2:1-2)

7. Na Loloma Levu Ni Kalou

Au vakabauta ni da a buli na tamata me da veiucui kai tovo vata kei na Kalou ka rawa vei keda meda digitaka na vinaka mai na ca. Na talaidredre nei Atama e sa vakavuna me da sucu kaya mai nai valavala ca, ka da sega ni rawa ni vakabulai keda vakai keda mai na noda caka vinaka.

Au vakabauta ni loloma ni Kalou e rawa kina vua e dua na tamata me vuki tani mai na nonai valavala ca me caka dodonu ka vakabauti Jisu me vosoti ka vakasavasavataki mai na nona ca kevaka e gadreva vakaidina.

Au vakabauta ni da rawa ni rawai ka vakayacora tale nai valavala ca e na gauna eda sa vakabulai kina ka sa dodonu me da

veivutuni ka lesu vei Jisu kevaka eda vinakata me da rawata na bula tawa mudu.

(Ucuya na Kalou: Vakatekivu 1:26-27; 2:16-17; Nai Vakarua 28:1-2; 30:19; Josua 24:15; Same 8:3-5; Aisea 1:8-10; Jeremaia 31:29-30; Isikeli 18:1-4; Maika 6:8; Roma 1:19-20; 2:1-16; 14:7-12; Kalatia 6:7-8

Na veika eda sega ni rawata vakatamata: Jope 14:4; 15:14; Same 14:1-4; 51:5; Joni 3:6a; Roma 3:10-12; 5:12-14, 20a; 7:14-25

Loloma levu ni Kalou kei na cakacaka ena vakabauta: Isikeli 18:25-26; Joni 1:12-13; 3:6b; Cakacaka 5:31; Roma 5:6-8, 18; 6:15-16, 23; 10:6-8; 11:22; 1 Korinica 2:9-14; 10:1-12; 2 Korinica 5:18-19; Kalatia 5:6; Efeso 2:8-10; Filipai 2:12-13; Kolosa 1:21-23; 2 Timoci 4:10a; Taito 2:11-14; Iperiu 2:1-3; 3:12-15; 6:4-6; 10:26-31; Jemesa 2:18-22; 2 Pita 1:10-11; 2:20-22)

8. Na Veivutuni

Au vakabauta ni da sa i valavala ca kecega na tamata ka da sa rui yawa mai vua na Kalou. Au vakabauta ni na cakacaka na Yalo Tabu e na nodra bula o ira era sai valavala ca ka kauti ira mai vua na Kalou. Au vakabauta ni o ira era veivutunitaka dina mai yalodra na nodrai valavala ca ka vakabauti Jisu, e ra na vosoti, ka na soli vei ira na bula tawa mudu.

(2 Veigauna 7:14; Same 32:5-6; 51:1-17; Aisea 55:6-7; Jeremaia 3:12-14; Isikeli 18:30-32; 33:14-16; Marika 1:14-15; Luke 3:1-14; 13:1-5; 18:9-14; Cakacaka 2:38; 3:19; 5:31; 17:30-31; 26:16-18; Roma 2:4; 2 Korinica 7:8-11; 1 Cesalonaika 1:9; 2 Pita 3:9)

9. Na Noda Vakabulai Ka Vakadonui Me Da Vakacurumi Kina Matavuvale Vakalou

Au vakabauta ni o koya e vakabauti Jisu Karisito ka ciqomi koya me nona Turaga kai Vakabula, ena vakabulai. Ogo na kenai balebale, ni Kalou e vosota nai valavala ca e vakayacori, sereki koya mai nai vesu ni valavala ca ka ciqomi koya me dua na tamata sa savai mai na ca.

10. Kevaka e dua na tamata sa ciqomi Jisu me nonai Vakabula, sa yaco me sucu vou, ka sinai tu ena vakabauta, na loloma kei na talairawarawa.

11 Au vakabauta na loloma ni Kalou, e sega walega ni vosoti keda ka solia vei keda na yalo vou, e vakadonui keda talega me da wili ki na vuvale Vakalou se vakatokai me da luve ni Kalou.

12 Na veika tolutolu oqo, na vosoti ni valavala ca, sucu vou vakayalo, kei na noda okati ki na vuvale Vakalou, e yaco vata ga ena dua na gauna ka vakatau tiko mai na noda veivutuni kei na noda vakabauti Jisu. Na Yalo Tabu ena vakadinadina kina yaloda ka vakadeitaka vei keda ni sa vakabulai keda na Kalou.

(Luke 18:14; Joni 1:12-13; 3:3-8; 5:24; Cakacaka 13:39; Roma 1:17; 3:21-26, 28; 4:5-9, 17-25; 5:1, 16-19; 6:4; 7:6; 8:1, 15-17; 1 Korinica 1:30; 6:11; 2 Korinica 5:17-21; Kalatia 2:16-21; 3:1-14, 26; 4:4-7; Efeso 1:6-7; 2:1, 4-5; Filipai 3:3-9; Kolosa 2:13; Taito 3:4-7; 1 Pita 1:23; 1 Joni 1:9; 3:1-2, 9; 4:7; 5:1, 9-13, 18)

10. Na Bula Vakatabui

13 Au vakabauta ena gauna sa sucu vou kina e dua na tamata e tiko tale e dua na cakacaka ni Kalou, ena nona sereki e dua na tamata vakabulai mai nai valavala ca ka dewa sobu sara mai nai vakatekivu, ka veisautaki na bula me soli taucoko vua na Kalou. E kerī sa na qai vakarawarawataka me da bulataka na bula ni talai rawarawa ka lomana na Kalou kei ira na tamata tale eso.

E na gauna eda vakabulai kina, na dra i Jisu e vakasavasavataka na yaloda, eda vakasinaiti ena Yalo Tabu ka solia vei keda na kaukauwa me da qarava vinaka na Kalou ka bulataka na bula savasava.

Na Yalo Tabu e vakadinadina kina yaloda ni sa vakasavasavataki keda ka vakasinaiti keda. Ia, na nodai tavi na tamata me da soli keda taucoko ka vakabauta ni Kalou ena vakasavasavataki keda. Na ka talei oqo e vakatokai talega me “loloma dina,” “vakasavasavataki ni yaloda,” “papitaisotaki ena Yalo Tabu,” kei na “bula savasava”.

Au vakabauta ni rau duidui na yalo savasava kei na matua vakayalo. E rawa ni vakasavasavataka na yaloda na Kalou ena dua na gauna lekaleka, ia, na matua vakayalo, e na taura e dua na gauna mo na tubu cake tiko kina.

(Jeremaia 31:31-34; Isikeli 36:25-27; Malakai 3:2-3; Maciu 3:11-12; Luke 3:16-17; Joni 7:37-39; 14:15-23; 17:6-20; Cakacaka 1:5; 2:1-4; 15:8-9; Roma 6:11-13, 19; 8:1-4, 8-14; 12:1-2 2 Korinica 6:14-7:1; Kalatia 2:20; 5:16-25; Efeso 3:14-21; 5:17-18, 25-27; Filipai 3:10-15; Kolosa 3:1-17; 1 Cesalonaika 5:23-24; Iperiu 4:9-11; 10:10-17; 12:1-2; 13:12; 1 Joni 1:7, 9)

(“Na taucoko ni bula Vakarisito,” “Na loloma dina”: Nai Vakarua 30:6; Maciu 5:43-48; 22:37-40; Roma 12:9-21; 13:8-10; 1 Korinica 13; Filipai 3:10-15; Iperiu 6:1; 1 Joni 4:17-18)

“Yalo savasava”: Maciu 5:8; Cakacaka 15:8-9; 1 Pita 1:22; 1 Joni 3:3

“Papitaiso ena Yalo Tabu”: Jeremaia 31:31-34; Isikeli 36:25-27; Malakai 3:2-3; Maciu 3:11-12; Luke 3:16-17; Cakacaka 1:5; 2:1-4; 15: 8-9

“Na taucoko ni veivakalougatataki”: Roma 15: 29

“Na bula savasava”: Maciu 5:1-7:29; Joni 15:1-11; Roma 12:1-15:3; 2 Korinica 7:1; Efeso 4:17-5:20; Filipai 1:9-11; 3:12-15; Kolosa 2:20-3:17; 1 Cesalonaika 3:13; 4:7-8; 5:23; 2 Timoci 2:19-22; Iperiu 10:19-25; 12:14; 13:20-21; 1 Pita 1:15-16; 2 Pita 1:1-11; 3:18; Juta 20-21)

11. Na I Soqosoqo Lotu

15 Nai soqosoqo lotu sai ira kece na tamata era vakatusa ni sa Turaga ko Jisu Karisito. E ra sa tiko ka vauci talega ena bula savasava ni veiyalayalati kei na Kalou ka sa tiki ni yago Tabu I Karisito. Nai soqosoqo lotu e vakamacalataka na kena toso se bula na qaravi Kalou, kena vunautaki na vosa ni Kalou, vakaitavi enai vakayakavi ni turaga, talai rawarawa vua na Kalou ka da veivakatataki cake vei ira na tacida vakayalo. Nai tavi ni soqosoqo lotu me tomana na cakacaka i Jisu Karisito e vuravura taucoko ena noda bulataka na bula savasava, veivakalotutaki, veivakatisaipelitaki kei na cakacaka tale eso. Na veika oqo e vakayacori ena kaukauwa ni Yalo Tabu.

Na lotu, e na veiyasai vuravura, kei na kena ena noda vanua e Viti, e dodonu me da toso se me da qarava na Kalou ena sala e veiraurau vata kei na nodai tovo. Na lotu e vukei ira na tamata me ra kila na veivakayagataki ni Kalou vei ira ka me ra vakaitavi ena

so na veitabana ni lotu ka tomana tiko nai tavi ni veivakalotutaki kei nai tavi ni veivakacokotaki vei ira era gadreva tu na veivuke me yacova nona lesu tale mai ko Jisu Karisito.

(Lako Yani 19:3; Jeremaia 31:33; Maciu 8:11; 10:7; 16:13-19, 24; 18:15-20; 28:19-20; Joni 17:14-26; 20:21-23; Cakacaka 1:7-8; 2:32-47; 6:1-2; 13:1; 14:23; Roma 2:28-29; 4:16; 10:9-15; 11:13-32; 12:1-8; 15:1-3; 1 Korinica 3:5-9; 7:17; 11:1, 17-33; 12:3, 12-31; 14:26-40; 2 Korinica 5:11-6:1; Kalatia 5:6, 13-14; 6:1-5, 15; Efeso 4:1-17; 5:25-27; Filipai 2:1-16; 1 Cesalonaika 4:1-12; 1 Timoci 4:13; Iperiu 10:19-25; 1 Pita 1:1-2, 13; 2:4-12, 21; 4:1-2, 10-11; 1 Joni 4:17; Juta 24; Vakatakila 5:9-10)

12. Na Papitaiso

16 Au vakabauta ni papitaiso e dua na sakaramede ka vakarota ko Jisu Karisito. Na papitaiso e vakaraitaka na nona vakabauta e dua ena mate kei na tucake tale nei Jisu Karisito, kei na gagadre ni dua na tamata me muri Jisu kei na nona yalododonu. Na papitaiso sai vakatakilakila talega ni veiyalayalati vou kei na noda Kalou

O ira na gone lalai e rawa ni ra papitaisotaki kevaka e rau gadreva nai tubutubu ka rau yalayala me rau na veituberi vei ira na luvedrau.

E na rawa ni ra papitaisotaki ena tolu na sala oqo; matai, kaburaki na wai vei ira, karua, me sova ena uludra, katolu, me ra tabaluvuci ena wai, ka me vakatau ena digidigi nei koya ena papitaisotaki.

(Maciu 3:1-7; 28:16-20; Cakacaka 2:37-41; 8:35-39; 10:44-48; 16:29-34; 19:1-6; Roma 6:3-4; Kalatia 3:26-28; Kolosa 2:12; 1 Pita 3:18-22)

13. Na I Vakayakavi Ni Turaga

17 Au vakabauta ni vakayakavi ni turaga e a tekivutaka ko Jisu. Oqo ei vakananumi ni nona mate vakaloloma ko Jisu ka solia na bula kei na kalougata vei ira era ciqomi koya ka vakabauti koya. Vei ira vakayadua sa vakabauti Jisu ena vuku ni nona mate, era sa rawata na bula. Na sakaramede oqo e dau vakananumi keda talega ni na lesu tale mai ko Jisu.

O ira ga e ra vakabauti Jisu ka tu na nodra loloma vei ira na tamata vakabauta tale eso me ra vakaitavi ena sakaramede oqo.

(Lako Yani 12:1-4; Maciu 26:26-29; Marika 14:22-25; Luke 22:17-20; Joni 6:28-58; 1 Korinica 10:14-21; 11:23-32)

14. Na Veivakabulai Ni Kalou

18 Au vakabauta ni Kalou e vakabula na tauvimate kevaka e masulaki mai vei ira na nona tamata, ka vakayaloqataki ira na tamata me ra rai vua na Kalou kevaka era gadreva me ra vakabulai mai na mate e tauvi ira.

Au vakabauta talega ni Kalou e veivakabulai ena veiqaravi vakavuniwai e valenibula.

(2 Tui 5:1-19; Same 103:1-5; Maciu 4:23-24; 9:18-35; Joni 4:46-54; Cakacaka 5:12-16; 9:32-42; 14:8-15; 1 Korinica 12:4-11; 2 Korinica 12:7-10; Jemesa 5:13-16)

15. Na Lesu Tale Mai Nei Jisu Karisito

19 Au vakabauta ni na lesu tale mai na turaga ko Jisu Karisito. O ira era bula tiko era na sega ni liu vei ira na sa mate, ia, era na sota vata kei ira na vakaturi mai na mate me ra veitata kei na turaga ena maliwa lala, ke me da na tiko vata kei na turaga ena veigauna kece sara.

(Maciu 25:31-46; Joni 14:1-3; Cakacaka 1:9-11; Filipai 3:20-21; 1 Cesalonaika 4:13-18; Taito 2:11-14; Iperiu 9:26-28; 2 Pita 3:3-15; Vakatakila 1:7-8; 22:7-20)

16. Na Tucake Tale, Veilewai Kei Na Nodai Cavacava

20 Au vakabauta ni ra na vakaturi mai na mate na yagodra na yalosavasava kei ira na sega ni yalosavasava ka vakaduavatataki tale kei na dui yalodra.

21 Au vakabauta ni na dua na veilewai, ka da na tucake yadudua ena mata ni Kalou, me da lewai ena nodai valavala kei na veika eda vakayacora ena gauna ni noda bula e vuravura.

22 Au vakabauta ni ko ira era bese ni veivutuni ka ciqomi Jisu Karisito, era na vakararawataki mai Eli. Au vakabauta talega ni marau kei na bula tawa mudu ena soli vei ira kece era vakabauti Jisu ka ra talairawarawa me ra muria na Turaga ko Jisu Karisito.

(Vakatekivu 18:25; 1 Samuela 2:10; Same 50:6; Aisea 26:19; Taniela 12:2-3; Maciu 25:31-46; Marika 9:43-48; Luke 16:19-31; 20:27-38; Joni 3:16-18; 5:25-29; 11:21-27; Cakacaka 17:30-31; Roma 2:1-16; 14:7-21; 1 Korinica 15:12-58; 2 Korinica 5:10; 2 Cesalonaika 1:5-10; Vakatakila 20:11-15; 22:1-15)

NA LEWA ME BALETA NA LEWE NI LOTU YADUA

O ira era sa ciqomi Jisu me nodrai vakabula, ka ra sa gadreva me ra lewena nai soqosoqo lotu oqo, e dodonu mera bulataka na bula e Vakalou. Na vosa ni Kalou e vakasalataki keda ena ka e dodonu me da vakayacora ena noda bula e na veisiga.

Oqo na veika e dodonu me da vakayacora (27.1):

1. Lomana na Kalou ena yalomu taucoko, lomamu taucoko, nomu kaukauwa taucoko kei na nomu nanuma kecega, ka lomana na kai nomu me vaka ko sa lomani iko. (Lako Yani 20:3-6, Vunau ni soro 19:17-18, Vakarua 5:7-10, 6:4-5, Marika 12:28-31, Roma 13:8-10)

2. Wasea na i tukutuku vinaka vei ira era sega tu ni se vakabulai, sureti ira mai ki lotu, ka vakatakilai Jisu vei ira me ra veikilai talega vata kei koya. (Maciu 28:19-20, Cakacaka 1:8, Roma 1:14-16, 2 Korinica 5:18-20)

3. Mo caka vinaka vei ira na tamata kecega. (Efeso 4:32, Taito 3:2, 1 Pita 2:17, 1 Joni 3:18)

4. Mo dau veivuke, dau loloma, dau vosota vakadede, dau veivosoti vei ira na tamata tale eso. (Roma 12:13, Kalatia 6:2, Kolosa 3:12-14)

5. Mo dau lomani ira na viakana tu ena veisaqata, na tauvimate, na kaivesu kei ira era gadreva na veivuke. (Maciu 15:35-36, 2 Korinica 9:8-10, Kalatia 2:10, Jemesa 2:15-16, 1 Joni 3:17-18)

6. Mo dau solia na nomu i katini kei nai madrali kei na soli tale eso me vukea na cakacaka ni lotu. (Malakai 3:8-10; Luke 6:38; 1 Korinica 9:14; 16:2; 2 Korinica 9:6-10; Filipai 4:15-19)